

İshal Tedavisinde Prebiyotik ve Probiyotiklerin Yeri

Bahar ÇUHACI ÇAKIR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hematoloji Onkoloji SUAM, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği, Ankara, Türkiye

İshal, tüm dünyada, 5 yaş altı çocuklarda, mortalite ve morbiditenin en önemli nedenlerinden birisidir (1,2). Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, dünyada her yıl yaklaşık olarak 525000 çocuk, ishal ve ishale bağlı komplikasyonlar nedeniyle kaybedilmektedir (2). Yapılan çalışmalarda, ishali çocukların %45-75'inde ishal etkeni gösterilebilmiştir. Bunlar içerisinde de en sık rastlanılan etken, rotavirüslerdir (3). Ağızdan sıvı tedavisi ve ishali önlemeye yönelik çalışmalarla, akut ishale bağlı ölümler azalmaya başlamıştır. Ancak ishali hastalıklar, malnütrisyon, büyümenin olumsuz yönde etkilenmesi ve uygunsuz ilaç kullanımına yol açmaları nedeniyle de çocuk sağlığı için önemlidir (1,4). Güvenli su kaynaklarının kullanımı, sanitasyonun iyileştirilmesi, ellerin sabunla yıkanması, ilk 6 ay sadece anne sütü ile beslenme, gıdaların hazırlanması ve saklanması dikkat edilmesi ve rotavirüs aşısı ishali önlemede önemli noktaları oluşturur (2,4). Son yıllarda, prebiyotik ve probiyotiklerin çocuk sağlığı ve hastalıklarında, özellikle de ishal ve gastrointestinal sistem hastalıklarında kullanım alanları ile ilgili çalışmaların giderek arttığı görülmektedir. Avrupa Pediatrik Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Derneği, probiyotik kullanımının özellikle antibiyotik ilişkili ishal tedavisinde kullanılabileceğini ancak akut gastroenterit tedavisinde prebiyotik kullanımının yeri olmadığını belirtmektedir (3). Dergimizin bu sayısında, İnce OT ve ark. (4) tarafından yapılan, ishal şikayeti ile başvuran 6-24 aylık çocuklarda pre-probiyotik besin kullanım sıklığı, miktarı ve ishali önlenmesinde besin örüntüsünün olası etkilerini içeren güncel bir çalışma yer almaktadır. Çalışma, özellikle prebiyotik ve/veya probiyotiklerin doğal kullanımının önemini vurgulaması açısından dikkat çekicidir.

KAYNAKLAR

1. Nataro JP. Diarrhea among children in developing countries. *Adv Exp Med Biol* 2013;764:73-80.
2. WHO, Fact sheet on diarrhoeal disease, 2 May 2017
3. Guarino A, Ashkenazi S, Gendrel D, Lo Vecchio A, Shamir R, Szajewska H; European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition; European Society for Pediatric Infectious Diseases. European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition/European Society for Pediatric Infectious Diseases evidence-based guidelines for the management of acute gastroenteritis in children in Europe: update 2014. *J Pediatr Gastroenterol Nutr* 2014;59:132-52.
4. İnce OT, Yalçın SS, Temel F, Köksal E, Yurdakök K. Sosyodemografik Özellikler ve Beslenme Örüntüsünün İshali Hastalıklara Etkisi: Olgu-Kontrol Çalışması. *Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi* 2018;12:112-9.

